

ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

ΕΖΕΣ-ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

της 19ης Δεκεμβρίου 2008

Συνεκδικασθείσες υποθέσεις E-11/07 και E-1/08 *Olga Rindal* (πόθεση E-11/07), *Therese Slinning*, εκπροσωπούμενη από τον νόμιμο κηδεμόνα *Olan Slinning* (πόθεση E-1/08) και Το Νορβηγικό κράτος εκπροσωπούμενο από την Αρχή Απαλλαγών και Προσφυγών σε Θέματα Ιατρικής Θεραπείας στην Αλλοδαπή

(Κοινωνική ασφάλιση — Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών — Εθνικά ασφαλιστικά συστήματα υγείας — Δαπάνες νοσοκομειακής περίθαλψης που πραγματοποιήθηκαν σε άλλο κράτος ΕΟΧ — Πειραματική ή δοκιμαστική θεραπεία)

(2009/C 124/07)

Στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις E-11/07 και E-1/08, μεταξύ αφενός της *Olga Rindal* (Υπόθεση E-11/07) και της *Therese Slinning* (Υπόθεση E-1/08) και αφετέρου του Νορβηγικού κράτους εκπροσωπούμενου από την Αρχή Απαλλαγών και Προσφυγών σε Θέματα Ιατρικής Θεραπείας στην Αλλοδαπή – ΑΙΤΗΣΗ προς το Δικαστήριο από το *Borgarting lagmannsrett* (Εφετείο του *Borgarting*) και το *Oslo tingrett* (Πρωτοδικείο του Όσλο), σχετικά με την ερμηνεία των κανόνων για την ελεύθερη κυκλοφορία υπηρεσιών εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ιδίως την ερμηνεία των άρθρων 36 και 37 της συμφωνίας ΕΟΧ και του άρθρου 22 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 του Συμβουλίου περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως προσαρμόστηκαν στη συμφωνία για τον ΕΟΧ με το πρωτόκολλο 1 αυτής, το Δικαστήριο, απαρτιζόμενο από τους *Carl Baudenbacher*, Πρόεδρο και εισηγητή δικαστή, *Henrik Bull* και *Thorgerir Orlygsson*, Δικαστές, εξέδωσε στις 19 Δεκεμβρίου 2008 απόφαση, το διατακτικό της οποίας έχει ως εξής:

1. Συμβιβάζεται ενδεχομένως με τα άρθρα 36 και 37 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ η άρνηση κάλυψης των δαπανών θεραπείας στην αλλοδαπή η οποία θεωρείται διεθνώς από τον ιατρικό κόσμο ως πειραματική ή δοκιμαστική, όταν δεν αναγνωρίζεται δικαίωμα κάλυψης των εξόδων για τέτοια θεραπεία στο κράτος καταγωγής. Αυτό ισχύει, πρώτον, εάν το καθεστώς για την κάλυψη των δαπανών θεραπείας στην αλλοδαπή δεν επιβαρύνει περισσότερο τα άτομα στα οποία παρέχεται θεραπεία στην αλλοδαπή απ' ό,τι εκείνα στα οποία παρέχεται θεραπεία σε νοσοκομεία που υπάγονται στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης του κράτους καταγωγής· δεύτερον, εάν οιαδήποτε τέτοια υψηλότερα βάρη οφείλονται σε αναγκαία και εύλογα μέτρα χρησιμοποιούμενα για την επίτευξη στόχων οι οποίοι συνεπάγονται νόμιμους περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία νοσοκομειακών υπηρεσιών.
2. Δεν έχει σημασία το γεγονός ότι η ίδια η μέθοδος θεραπείας είναι διεθνώς αναγνωρισμένη και τεκμηριωμένη για άλλες ιατρικές ενδείξεις αντί εκείνων που ισχύουν για τη συγκεκριμένη ασθενή.

Δεν έχει σημασία για την απάντηση που θα δοθεί στην ερώτηση αριθ. 1 το γεγονός ότι η εν λόγω μέθοδος θεραπείας πρέπει να εκτιμάται ότι εφαρμόζεται σε κράτος καταγωγής το οποίο την παρέχει μόνο στο πλαίσιο ερευνητικών σχεδίων, ή κατ' εξαίρεση, κατά περίπτωση. Επίσης δεν έχει σημασία το γεγονός ότι το κράτος καταγωγής εξετάζει την εφαρμογή της στο μέλλον.

3. Συμβιβάζεται ενδεχομένως με τα άρθρα 36 και 37 της συμφωνίας ΕΟΧ η άρνηση κάλυψης των δαπανών νοσοκομειακής περίθαλψης στην αλλοδαπή, εάν ο ασθενής μπορεί στο κράτος καταγωγής να λάβει προσφορά ενδεδειγμένης ιατρικής θεραπείας, αξιολογούμενης σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένες μεθόδους, εντός δικαιολογημένης από ιατρική άποψη προθεσμίας.

Δεν έχει σημασία για την απάντηση που θα δοθεί στην ερώτηση αριθ. 3 το ότι ο ασθενής ο οποίος αποφάσισε να επιλέξει τη θεραπεία στην αλλοδαπή έναντι κατάλληλης θεραπείας στο κράτος καταγωγής, δεν καλύπτεται για τα έξοδα της θεραπείας στην αλλοδαπή στον ίδιο βαθμό με την κάλυψη που παρέχεται με την προσφερόμενη στο κράτος καταγωγής θεραπεία.

4. Δεν έχει σημασία για τις απαντήσεις στις ερωτήσεις αριθ. 1 και 3 πρώτη παράγραφος το γεγονός ότι:
- το κράτος καταγωγής δεν προσφέρει πράγματι τη θεραπεία που προσφέρεται στην αλλοδαπή,
  - ο ασθενής δεν έλαβε πράγματι προσφορά της εν λόγω θεραπείας στο κράτος καταγωγής διότι δεν αποτέλεσε ποτέ αντικείμενο εξέτασης για την εν λόγω θεραπεία παρά το γεγονός ότι η τελευταία προσφέρεται στο εν λόγω κράτος,
  - ο ασθενής αποτέλεσε αντικείμενο εξέτασης στο κράτος καταγωγής, αλλά δεν του προτάθηκε συμπληρωματική χειρουργική θεραπεία επειδή το όφελος της θεραπείας αυτής δεν ήταν αποδεδειγμένο στην περίπτωση του,
  - η εφαρμοζόμενη θεραπεία στην αλλοδαπή συνέβαλε πράγματι στη βελτίωση της κατάστασης της υγείας του ασθενούς.

Ωστόσο, έχει ενδεχομένως σημασία για την πρώτη παράγραφο της τρίτης ερώτησης το γεγονός ότι ο εν λόγω ασθενής δεν έλαβε πράγματι στο κράτος καταγωγής προσφορά ενδεδειγμένης ιατρικής θεραπείας εντός δικαιολογημένης από ιατρική άποψη προθεσμίας. Τούτο ισχύει όταν το κράτος καταγωγής αρνείται να καλύψει θεραπεία στην αλλοδαπή σε περίπτωση κατά την οποία δεν ήταν σε θέση, εντός δικαιολογημένης από ιατρικής άποψης προθεσμίας, να εκπληρώσει υποχρέωσή του προβλεπόμενη από τη νομοθεσία του για την κοινωνική ασφάλιση σχετικά με την παροχή θεραπείας σε ασθενή σε ένα από τα νοσοκομεία του.
